

חוק יהב המגן, תשט"ז-1956 *

פרק ראשון: כללי

מטרת החוק

1. במטרה לאסוף, בצירוף התרומות שנתרמו לקרן המגן, סך 75 מיליון לירות למימון רכישת נשק וציוד ולהקמת ביצורים ומקלטים מוטל בזה יהב מגן, הכולל השלמה לקרן המגן, והוא ישולם לאוצר המדינה וייגבה לפי הוראות חוק זה.

מועצת יהב מגן

2. לפי הצעת הממשלה ימנה נשיא המדינה מועצה ליהב המגן (להלן—המועצה); המועצה תמלא את התפקידים המוטלים עליה בחוק זה ותייעץ לממשלה בכל ענין הנוגע לביצועו.

מנהל יהב מגן

3. (א) הנהלת עניני יהב המגן תהיה בידי מנהל שיתמנה על ידי הממשלה (להלן — המנהל).

הנדרות

(ב) המנהל רשאי לייפות כוחו של כל אדם, אם בדרך כלל ואם לענין מסויים או לאזור מסויים, למלא כל תפקיד מתפקידיו ולשמש בסמכויותיו לפי חוק זה ולפי התקנות שיוחקנו לפיו, ובלבד שסמכות לקבוע קביעות לפי הסעיפים 14, 16 ו-18 לא תועבר אלא למי שנתמנה עוזר למנהל.

4. בחוק זה —

“הכנסה” — הכנסה כמפורש בסעיף 5 לפקודת מס הכנסה, 1947¹ (להלן — הפקודה), לאחר ניכוי הסכומים המפורטים בסעיפים 11 ו-13 לפקודה, אולם לפני כל פטור או ניכוי אחר לפיה, למעט —

(1) הכנסה הפטורה ממס הכנסה לפי סעיף 8 לפקודה חוץ מהכנסתו של מי שסעיף קטן (ג) חל עליו ואינו תומכם היחידי של הוריו;

(2) הכנסה הפטורה ממס הכנסה לפי סעיף 8 לפקודה;

(3) קיצבה ודמי פגיעה בעבודה המשתלמים לפי חוק הביטוח הלאומי, תשי"ד-1953², או לפי פקודת הפיצויים לעובדים, 1947³;

“שנת 1953” — שנת הכספים המסתיימת ביום כ"ו באדר ב' תשי"ד (31 במרס 1954), ולגבי מי שהתיר לו פקיד השומה, על פי סעיף 7 לפקודה, תקופת שומה מיוחדת, אותה תקופת שומה שמרביתה באותה שנה;

“שנת 1956” — שנת הכספים המסתיימת ביום כ"ח באדר ב' תשי"ז (31 במרס 1957), ולגבי מי שהתיר לו פקיד השומה, על פי סעיף 7 לפקודה, תקופת שומה מיוחדת, אותה תקופת שומה שמרביתה באותה שנה;

“משכורת” — הכנסה לפי סעיף 5(1)(ב) או (ה) לפקודה;

“שכיר”, לגבי אחת השנים האמורות בסעיף זה — מי ש-75% לפחות מהכנסתו אותה שנה באו לו ממשכורת;

“עצמאי”, לגבי אחת השנים כאמור — כל אדם, למעט מי שהוא שכיר אותה שנה; “הועד הציבורי לקרן המגן” — חבר בני-אדם אשר הוכר על ידי הממשלה כמרכז פעולות ההתנדבות לקרן המגן, אם בדרך כלל ואם לגבי סוג מסויים של בני אדם או לאזור מסויים.

לכל מונח אחר תהא המשמעות שיש לו בפקודה.

* נתקבל בכנסת ביום י"ב בסיון תשט"ז (22 במאי 1956); הצעת החוק ודברי הסבר נתפרסמו בה"ח 264, תשט"ז, עמ' 100.

¹ ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1568, עמ' 77.

² ס"ח 137, תשי"ד, עמ' 6.

³ ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1604, עמ' 193.

פרק שני: יהב מגן על הכנסה

יהב מגן
על הכנסה

5. כל אדם ישלם על הכנסתו בשנת 1956 יהב מגן, כזה:

פרוטות	38	על כל לירה מ-2100	הלירות הראשונות של הכנסתו
פרוטות	43	על כל לירה מ-300	הלירות שלאחריהן
פרוטות	48	על כל לירה מ-600	הלירות שלאחריהן
פרוטות	53	על כל לירה מ-1000	הלירות שלאחריהן
פרוטות	58	על כל לירה מ-1000	הלירות שלאחריהן
פרוטות	66	על כל לירה מ-5000	הלירות שלאחריהן
פרוטות	74	על כל לירה מ-10000	הלירות שלאחריהן
פרוטות	90	על כל לירה מ-10000	הלירות שלאחריהן
פרוטות	98	על כל לירה מ-20000	הלירות שלאחריהן
פרוטות.	114	על כל לירה נוספת	

6. (א) נקבע לפי הוראות חוק זה שאדם פלוני תרם תרומה לועד הציבורי לקרן המגן, יזוכה בסכום שתרם מיהב המגן שהוא חייב בו לפי סעיף 5.

זיכוי בשל
תרומות
לועד הציבורי
לקרן המגן

(ב) דין זיכוי ממשכורת לועד הציבורי לקרן המגן על ידי משלם המשכורת כדין תרומה לפי סעיף קטן (א).

(ג) הזיכויים מיהב המגן ששני בני זוג זכאים להם ינוכו מיהב המגן ששניהם, או רק אחד מהם, חוייבו בו, לפי בחירתם, ובאין בחירה – כפי שיורה המנהל.

(ד) שותפות שתרמה לועד הציבורי לקרן המגן, כל שותף שבה יזוכה מיהב המגן שהוא חייב בו בסכום שיחסו אל הסכום שתרמה השותפות כיחס הכנסתו מהשותפות לכל הכנסתה. דין חברה שסעיף 52א לפקודה חל עליה כדין שותפות לפי סעיף קטן זה.

7. אדם שהכנסתו בשנת 1956 לא עלתה על 1200 לירות, וכן יחיד עם ילד אחד לפחות שהכנסתו כאמור לא עלתה על 1800 לירות, יהיו פטורים מתשלום יהב מגן; עלתה הכנסתם על הסכומים הנקובים, לא יעלה יהב המגן שהם חייבים בו על מחצית הסכום שבו עודפת הכנסתם על 1200 לירות או על 1800 לירות, הכל לפי הענין.

פטור מיהב מגן

8. יחיד שהיו לו בתוך שנת 1956 ילדים שכל כלכלתם היתה עליו ושלא מלאו להם 20 שנה יזוכה מיהב המגן שהוא חייב בו בסכום של 5 לירות בעד כל אחד משלושת הילדים הראשוניים ובסכום של 10 לירות בעד כל ילד נוסף.

זיכוי מיהב מגן
בעד ילדים

9. (א) על אף האמור בסעיף 5, יחיד שאיבד מכורשר עבודתו 30% או יותר, אך פחות מ-50%, כתוצאה מפצעי מלחמה, יופחת יהב המגן שהוא חייב בו, לפני כל זיכוי, ב-25%. יחיד שאיבד כאמור 50% או יותר מכורשר עבודתו יופחת יהב המגן שהוא חייב בו, לפני כל זיכוי, ב-50%.

הקטנת שיעורי
יהב מגן במקרה
של פגיעות
במלחמה

(ב) לענין סעיף זה –

„פצעי מלחמה” – מחלה, החמרת מחלה או חבלה שאירעו ליחיד בתקופת שירותו עקב שירות צבאי, כמשמעותו בחוק הנכים (תגמולים ושיקום), תשי”ט–1949, או עקב שירות מלחמתי כמשמעותו בחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי”ד–1954.⁵

⁴ ס”ח 25, תשי”ט, עמ’ 278.
⁵ ס”ח 141, תשי”ד, עמ’ 76.

10. (א) האשה חייבת ביהב מגן על הכנסתה בנפרד, והכנסתה לא תצורף להכנסת הבעל; אולם על אף האמור בסעיף 7 – אם הכנסת כל אחד מבני הזוג לא עלתה על 1200 לירות, ובמקרה של זוג נשוי עם ילד אחד לפחות לא עלתה על 1800 לירות, אבל הכנסת שניהם יחד עלתה על הסכומים האמורים, יהיו פטורים מיהב המגן הבעל או האשה בלבד, הכל לפי מי שהכנסתו גדולה יותר; אולם יהב המגן שבן הזוג האחר חייב בו לא יעלה על מחצית הסכום שבו עולה הכנסתם המשותפת של 1200 לירות או 1800 לירות, הכל לפי הענין.

(ב) זיכוי לפי סעיף 8 יינתן לבעל או לאשה, או מקצתו לזה ומקצתו לזה, לפי בחירתם המוסכמת, ואם לא ניתנה למנהל הודעה על הסכמה כאמור – כפי שיוורה המנהל.

11. (א) הכנסתו של קיבוץ כמשמעותו בסעיף 19א לפקודה תחושב כדרך חישובה על פי אותו סעיף.

(ב) על אף האמור בסעיף 5 – יהא קיבוץ חייב בתשלום יהב מגן בסכום השווה לסך כל יהב המגן שחבריו היו חייבים לשלם, אילו היתה כל הכנסתו החייבת ביהב מגן מתחלקת ביניהם בחלקים שווים והיתה הכנסתם היחידה החייבת ביהב מגן.

(ג) פטור לפי סעיף 7 וזיכוי לפי סעיף 8 יינתנו לקיבוץ, והוראות סעיף 10 יחולו עליו כאילו היה כלל מספר החברים בקיבוץ מורכב מיחידות משק במספר השווה למחצית כלל החברים (להלן – יחידות משק), ודין יחידות משק לענין זה כדין זוגות של איש ואשה.

12. (א) מי שהוא עצמאי בשנת 1956 ישלם מקדמה על חשבון יהב המגן שהוא חייב בו לפי סעיף 5; המקדמה תשולם לפי הכנסתו בשנת 1953, כזה:

(1)	על כל לירה מ-2100	הלירות הראשונות של הכנסתו	47 פרוטות
(2)	על כל לירה מ-300	הלירות שלאחריהן	53 פרוטות
(3)	על כל לירה מ-600	הלירות שלאחריהן	59 פרוטות
(4)	על כל לירה מ-1000	הלירות שלאחריהן	66 פרוטות
(5)	על כל לירה מ-1000	הלירות שלאחריהן	72 פרוטות
(6)	על כל לירה מ-5000	הלירות שלאחריהן	82 פרוטות
(7)	על כל לירה מ-10000	הלירות שלאחריהן	92 פרוטות
(8)	על כל לירה מ-10000	הלירות שלאחריהן	113 פרוטות
(9)	על כל לירה מ-20000	הלירות שלאחריהן	123 פרוטות
(10)	על כל לירה נוספת		143 פרוטות.

(ב) מי שהוא עצמאי בשנת 1956 ולא היתה לו הכנסה בשנת 1953, ישלם מקדמה על סמך אומדן הכנסתו בשנת 1956 שייקבע לפי הוראות סעיף 14 ולפי הנקוב בסעיף 5.

(ג) סכום המקדמה שחייב בה אדם לפי סעיף זה יופחת בסכום הזיכוי שהוא זכאי לו על פי סעיף 6.

13. (א) מי שהוא עצמאי בשנת 1956 והיה שכיר בשנת 1953 חייב להגיש למנהל הצהרה על הכנסתו בשנת 1953 כפי שייקבע בתקנות.

(ב) מי שהוא עצמאי בשנת 1956 ולא היתה לו הכנסה בשנת 1953 חייב להגיש למנהל אומדן על סכום ההכנסה המשווערת שהוא עשוי להיות חייב עליה ביהב מגן.

(ג) לצורך בירור ההכנסה עליה הוגשה הצהרה לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב) יהיו למנהל כל הסמכויות שיש לפקיד השומה לפי סעיף 45 לפקודה.

14. (א) סכום ההכנסה שעליה חייב אדם במקדמה לפי סעיף 12(א) ייקבע על סמך השומה הסופית של אותה הכנסה על פי הפקודה, ובאין שומה כזאת – על סמך שומה זמנית של אותה הכנסה, או על סמך הצהרתו לפי סעיף 13(א), הכל לפי הענין.

(ב) סכום אומדן ההכנסה שעליה חייב אדם במקדמה לפי סעיף 12(ב) ייקבע על סמך הצהרתו לפי סעיף 13(ב).

(ג) לא נעשתה שומה זמנית כאמור בסעיף קטן (א), או לא מסר אדם הצהרה לפי סעיף 13, או מסר אדם הצהרה כזו ויש למנהל טעמים סבירים להאמין כי ההצהרה אינה נכונה – רשאי המנהל לקבוע לפי מיתב שפיטתו את ההכנסה שעליה חייב האדם במקדמה על חשבון יחב מגן לפי הוראות חוק זה.

הצהרות
על תרומות
לועד הציבורי
לפרו המגן

15. (א) מי ששילם סכום כל שהוא כתרומה לועד הציבורי לקרן המגן שלא בדרך של ניכוי ממשכורת או באמצעות ועד עובדים במקום עבודתו, יגיש למנהל הצהרה תוך שלושים יום מיום תחילתו של חוק זה ובה יפרט את כל הפרטים הדרושים לשם קביעת סכומי התרומה שתרם.

(ב) מי שהוראות סעיף קטן (א) חלות עליו, ולא הצהיר במועד שנקבע, יזוכה מיהב המגן על פי סעיף 6 מעת שיצהיר, ובלבד שיצהיר לא יאוחר מהיום בו חייב הוא להגיש דין וחשבון על הכנסתו בשנת המס 1956.

(ג) מי שגבה תרומות לועד הציבורי לקרן המגן בדרך של ניכוי ממשכורת, וכן ועד עובדים או אדם אחר שגבר תרומות לועד הציבורי לקרן המגן, יגישו למנהל הצהרה תוך שלושים יום מיום תחילתו של חוק זה ובה יפרטו את כל הפרטים הדרושים לשם קביעת סכומי התרומות שגברו.

(ד) מי שהוראות סעיף קטן (ג) חלות עליו יהא חייב למסור לכל אדם אשר ממנו גבה תרומות לקרן המגן, על פי דרישתו, אישור על גביה זו, ולהודיע על אותו אישור למנהל באופן ובמועד שיוורה המנהל.

קביעת הניכוי
מיהב מגן

16. (א) המנהל יקבע את סכום הניכוי מיהב המגן שאדם זכאי לו לפי סעיף 6 על יסוד ההצהרות אשר יוגשו לו על פי סעיף 15.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), רשאי המנהל לקבוע את סכום הניכוי על יסוד ההצהרה קביעה זמנית ולחזור ולקבוע אותו סופית, ורשאי הוא לשנות מן הקביעה הזמנית אם לא הראה החייב ביהב המגן, תוך שלושים יום מיום שנדרש לכך, טעמים סבירים מדוע אין לשנות ממנה.

(ג) "טעמים סבירים", לענין סעיף קטן (ב) – כל קבלה שניתנה על ידי מי שגבה תרומות לועד הציבורי לקרן המגן, וכן כל מסמך המעיד על תשלום כספים לזכות הועד הציבורי לקרן המגן וכל מסמך כיוצא באלה ולרבות ראיה על ניכוי ממשכורת לועד הציבורי לקרן המגן.

(ד) קביעה זמנית שעברה עליה שנה ולא קבע המנהל במקומה קביעה סופית, דינה כדין קביעה סופית.

הודעה על
קביעת המקדמה
והניכוי

17. המנהל ישלח לכל אדם החייב ביהב מגן, למעט מי שהוא שכיר בשנת 1956, הודעה על הקביעות שקבע לפי סעיפים 14 או 16 ובה יפורט סכום המקדמה שהוא חייב בו או סכום הניכוי שהוא זכאי לו, הכל לפי הענין, וכן המועד והמקום להגשת ערר.

קביעת ההכנסה
לענין החיוב
ביחב המגן

18. סכום ההכנסה שעליה חייב אדם ביהב מגן ייקבע בהתאם לשומה הסופית של אותה הכנסה לפי הפקודה.

19. (א) סכום יהב המגן שאדם חייב לשלמו, ובכלל זה המקדמה על חשבון יהב המגן לפי סעיף 12, ישולם במועדים, בשיעורין ובאופן שנקבעו בתקנות.
(ב) סכום המקדמה ששולם לפי סעיף 12 ינוכה בגביית סכום יהב המגן שנקבע לפי סעיף 18.

(ג) סכום יהב המגן שאדם חייב לשלמו על הכנסה ממשכורת ינוכה על ידי משלם המשכורת בשעת תשלומה במועדים, בשיעורין ובאופן שנקבעו בתקנות.
(ד) על ניכוי יהב מגן לפי סעיף קטן (ג) יחולו הוראות סעיף 48 לפקודה, בשינויים המחוייבים לפי הענין, כאילו היה יהב המגן מס שעליו חלות הוראות אותו סעיף, ובלבד שיהב מגן שנוכה לא יקוזז כנגד מס הכנסה.
(ה) התקנות לפי סעיף זה יותקנו באישור ועדת הכספים של הכנסת.

20. אדם החייב במקדמה על פי סעיף 12 ואשר בשנת 1956 היתה לו גם הכנסה ממשכורת, ינוכה המנהל, לפי בקשת אותו אדם, מסכומי המקדמה שהוא חייב בה את הסכומים שניכו לו ממשכורתו לפי סעיף 19(ג).

21. (א) המנהל יורה למשלמי משכורת להקטין את סכום הניכויים שעליהם לנכות על פי סעיף 19(ג), אם קבע כי מקבלי אותה משכורת זכאים לזיכוי על פי הוראות סעיף 6, בין על יסוד ההצהרה שנמסרה לו לפי סעיף 15(ג) ובין על יסוד בקשת מקבל משכורת שצורף לה אישור על פי סעיף 15(ד).

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), משלם משכורת שניכה ממשכורתו של אדם פלוני סכום כתרומה לועד הציבורי לקרן המגן, יפחית אחת לכל חודש מסכום הניכוי שהוא חייב לנכותו על פי סעיף 19(ג) חלק עשירי מסכום התרומה, ובלבד שמשלם המשכורת הודיע למנהל לפי סעיף 15(ג) על התרומות שניכה לועד הציבורי לקרן המגן ממשכורתו של אותו אדם.

(ג) רשאי המנהל, על פי בקשת מי שהוא שכיר בשנת 1956, להורות להקטין את סכום הניכויים שיש לנכותם ממשכורתו של אותו שכיר על פי הוראות סעיף 19(ג), אם הוכח לו כי סכומם הכולל של אותם ניכויים יעלה על סכום יהב המגן שאותו שכיר יחוייב בו.

22. (א) כל אדם שחוייב בתשלום יהב מגן רשאי לערור לפני ועדת ערר של שלושה, על יסוד העילות המפורטות בסעיף 23.
(ב) המנהל יהיה המשיב בערר.
(ג) חברי ועדת הערר ימונו על ידי המועצה, דרך כלל, לסוגים מסויימים או לאזורים מסויימים.

23. ואלה העילות לערר:

- (1) ההכנסה שקבעה המנהל כחייבת ביהב מגן, או שעליה חייבים בתשלום מקדמה לפי סעיף 12, עולה על הכנסתו למעשה, ובלבד שאין לערור על קביעה כזו אם נעשתה על סמך שומה סופית לפי הפקודה;
- (2) סכום התרומה שתרים העורר לועד הציבורי לקרן המגן אינו מתאים לקביעה הסופית שקבע המנהל לפי סעיף 16;
- (3) סכום יהב המגן או המקדמה שחוייב בו העורר נקבע שלא כדין.

24. הערר יוגש לוועדת הערר בכתב, תוך שלושים יום מיום שנמסרה לחייב ביהב מגן, הודעה לפי סעיף 17 או הודעה על קביעה לפי סעיף 18, או מיום שנוכה לראשונה יהב מגן, או מיום שנתעוררה לראשונה עילת הערר.

25. (א) לועדת ערר יהיו כל הסמכויות שאפשר להעניקן לועדת חקירה לפי סעיף 5 לפקודת ועדות החקירה.⁶

(ב) ועדת ערר רשאית לאשר, להפחית, או לבטל את סכום יהב המגן או המקדמה שחוייב בהם העורר וכן להורות למנהל להגדילו.

(ג) שר המשפטים יקבע בתקנות סדרי הדיון בועדות הערר.

26. הגשת ערר אינה מעכבת את תשלום יהב המגן או המקדמות במועדים שנקבעו, ואולם אם לא נתברר הערר תוך שלושה חדשים מיום הגשתו, יעוכב התשלום של הסכום השנוי במחלוקת עד להחלטת ועדת הערר.

27. שילם אדם יהב מגן בסכום העולה על הסכום שהוא חייב בו או על הסכום שנקבע לו על ידי ועדת ערר, יוחזר לו עודף הסכום ששילם כאמור, באופן ובמועד שנקבע בתקנות.

28. הצהרה, קביעה או החלטת ועדת ערר לא ישמשו אסמכתה לענין מס הכנסה.

פרק שלישי: יהב מגן על מצרכים ושירותים

29. „התקופה הקובעת“, לענין פרק זה – התקופה המתחילה ביום תחילתו של חוק זה והמסתיימת ביום כ”ח באדר ב’ תשי”ז (31 במרס 1957).

30. (א) יוטל יהב מגן על כרטיסי כניסה לשעשועים הנצרכים בתקופה הקובעת. יהב המגן יהיה בשיעורים אלה:

(1) להצגות קולנוע –

על כרטיס שמחירו 301 עד 399 פרוטות – 75 פרוטות,
על כרטיס שמחירו 400 עד 499 פרוטות – 100 פרוטות,
על כרטיס שמחירו 500 פרוטות ומעלה – 150 פרוטות;

(2) לשעשועים החייבים במס מוקטן –

על כרטיס שמחירו עד 2 לירות – 5% ממחיר הכרטיס;
על כרטיס שמחירו למעלה מ-2 לירות – 7.5% ממחיר הכרטיס.

(3) לשעשועים אחרים –

על כרטיס שמחירו עד 4 לירות – 10% ממחיר הכרטיס,
על כרטיס שמחירו למעלה מ-4 לירות – 15% ממחיר הכרטיס.

(4) כרטיסי כניסה לשעשועים הפטורים ממס בולים על פי סעיף 74(5)(א), (ב) ו-(ד) לפקודת מס הבולים,⁷ יהיו פטורים מתשלום יהב מגן על פי סעיף זה.

(ב) יראו את יהב המגן המוטל בסעיף זה כמס בולים המוטל על כרטיסי כניסה לשעשועים על פי פקודת מס הבולים, והוראות אותה פקודה והתקנות שהותקנו על פיה יחולו, וכל מונח בסעיף זה כמשמעותו בפקודת מס הבולים.

⁶ חוקי א”י, כרד א’, פרק כ”א, עמ’ 152.

⁷ חוקי א”י, כרד ב’, פרק קל”ג, עמ’ 1302.

31. (א) אדם המחזיק ביום מן הימים שבתקופה הקובעת מכשיר המשמש תחנת קליטה אלוטית לפי תקנות הטלגרף האלוטית (תחנות קליטה), 1943⁸, יחב מגן בסכום של 3 לירות בעד כל מכשיר כאמור; אדם הפטור מתשלום אגרת רשיון בעד מכשיר כאמור – פטור אף מתשלום יחב מגן לפי סעיף זה.
(ב) יחב המגן לפי סעיף זה ישולם במועד ובאופן שנקבעו בתקנות, ודין אי תשלומו כדין אי תשלום אגרת רשיון.
(ג) כל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בפקודת הטלגרף האלוטית⁹ ובתקנות שהותקנו על פיה.

יהב מגן על
שימוש במכשיר
טלפון

32. (א) יוטל יחב מגן על חשבונות טלפון שיוגשו למנויים בתקופה הקובעת; יחב המגן יהיה בשיעור של 10 אחוזים מהחשבון הכולל בעד החזקת הטלפון, השימוש בו ושירותים אחרים, למעט התקנת טלפון.
(ב) יחב המגן לפי סעיף זה ישולם במועד ובאופן שנקבעו בתקנות, ודין אי תשלומו כדין אי תשלום החשבון כולו.
(ג) כל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בפקודת בתי הדואר¹⁰ ובתקנות שהותקנו על פיה.
33. (א) יחב מגן של 60 פרוטות יוטל על כל ליטר בירה המיוצרת בישראל בתקופה הקובעת.
(ב) על יחב המגן לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה)¹¹, וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט–1949¹², והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה מס בלו שהוטל על פי אותם חיקוקים, וכל מונח בסעיף קטן (א) – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.

יהב מגן
על בירה

(ג) יחב מגן של 60 פרוטות לכל ליטר יוטל על בירה, איל, פורטר וסטאוט שהובאו לישראל בתקופה הקובעת וכן על משקאות כאמור שהובאו לישראל לפני תחילת התקופה הקובעת ושחררו מפיקוח המכס בתקופה הקובעת או שהובאו לפני התקופה הקובעת והגמ צאים ביום תחילת אותה תקופה בידי סוחר כמלאי לצורך עסקו.
(ד) על יחב המגן לפי סעיף קטן (ג) יחולו הוראות פקודת המכס¹³, פקודת תעריף המכס והפטורים, 1937¹⁴, וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט–1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה יחב המגן מכס לפי פרט 89 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937¹⁵, וכל מונח בסעיף קטן (ג) – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.
(ה) כל הפטור מתשלום מכס או מס בלו על בירה, איל, פורטר וסטאוט יהיה פטור מתשלום יחב מגן לפי סעיף זה.

34. (א) יחב מגן של 70 פרוטות יוטל על כל ליטר יין שמשקלו הסגולי עולה על 1006, לרבות יין אליקנט, וכן על יין הדורים המיוצרים בתקופה הקובעת.
(ב) על יחב המגן לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פקודת המשקאות המשכרים (ייצור ומכירה), וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט–1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה מס בלו שהוטל על פי אותם חיקוקים, וכל מונח בסעיף קטן (א) – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.

יהב מגן
על יין

⁸ ע"ר 1943, תוס' 2, מס' 1261, עמ' 300.
⁹ חוקי א"י, כרך ב', פרק קנ"ב, עמ' 1519.
¹⁰ חוקי א"י, כרך ב', פרק קט"ו, עמ' 1155.
¹¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק ע"א, עמ' 774.
¹² ס"ח 19, תש"ט, עמ' 154.
¹³ חוקי א"י, כרך א', פרק מ"ב, עמ' 493.
¹⁴ ע"ר 1937, תוס' 1 מס' 714, עמ' 183.
¹⁵ ק"ת 447, תשי"ד, עמ' 764.

(ג) אדם הפטור מתשלום מס בלו על יין ויין הדורים יהיה פטור מתשלום יהב מגן לפי סעיף קטן (א).

(ד) יהב מגן של 70 פרוטות יוטל על כל ליטר יין מהיינות המפורטים בפרטים 90, 100, 101 ו-102 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, שהובא לישראל בתקופה הקובעת.

(ה) על יהב מגן לפי סעיף קטן (ד) יחולו הוראות פקודת המכס, פקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה יהב המגן מכס לפי הפרטים המפורטים בסעיף קטן (ד).

(ו) כל הזכאי לפטור או להנחה ממכס על יין כאמור, יהיה זכאי להם גם לגבי יהב המגן לפי סעיף קטן (ד).

יהב מגן על
משקאות קלים

35. (א) בתקופה הקובעת יוטל יהב מגן בשיעור של 25% מהמחיר הסיטוני על מכירתם של משקאות, מיצי פירות, תרכיזים, סירופים וכל מוצר ממותק אחר המשמש להכנת משקאות – כל אלה כשהם נמכרים באריזה לצרכנים או למוכרי משקאות בקמעונות – למעט משקאות משכרים, בירה מלט, מיץ תפוזים, מיץ אשכוליות, מיץ ענבים ומי סודה; אולם אם מחירם לצרכן של הסחורות האמורות אינו עולה על 250 פרוטות לליטר יהא יהב המגן בשיעור של 15% בלבד מהמחיר הסיטוני.

(ב) על יהב מגן לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות חוק מס קניה, תשי"ב-1952¹⁶, והתקנות שהותקנו על פיו כאילו היה מס קניה שהוטל על פי אותם חיקוקים, וכל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.

(ג) אדם הפטור מתשלום מס קניה על סחורות כאמור יהא פטור מתשלום יהב מגן לפי סעיף זה.

יהב מגן על
כוהל מפוגל
לייצור בושם

36. (א) יהב מגן של לירה אחת יוטל על כל ק"ג כוהל מפוגל המיוצר בישראל בתקופה הקובעת והמשמש לייצור בושם.

(ב) על יהב המגן לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת הספירטים הממותלים¹⁷, וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה מס בלו שהוטל על פי אותם חיקוקים, וכל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.

(ג) אדם הפטור מתשלום מס בלו על כוהל מפוגל יהיה פטור מתשלום יהב המגן לפי סעיף זה.

יהב מגן על
סיגריות,
סיגרים,
טובבק וטבק

37. (א) יוטל יהב מגן של 20 פרוטות על כל חפיסה של סיגריות ושל 500 פרוטות על כל ק"ג טבק מקטרת, טובבק ללא תערובת בטבק ממין אחר, טבק הרחה וסיגרים המיוצרים בישראל בתקופה הקובעת, לרבות טבק וסיגרים כאמור הנמצאים ביום תחילת התקופה הקובעת בידי סוחר כמלאי לצורך עסקו.

(ב) על יהב המגן לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פקודת הטבק¹⁸, והוראות חוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה מס בלו שהוטל על פי אותם חיקוקים.

(ג) יוטל יהב מגן של 2 פרוטות על כל סיגריה ושל 500 פרוטות על כל ק"ג טבק מעובד שהובאו לישראל בתקופה הקובעת וכן על סיגריות וטבק כאמור שהובאו לישראל לפני תחילת התקופה הקובעת ושוחררו מפיקוח המכס בתקופה הקובעת או שהובאו לפני

¹⁶ ס"ח 110, חשי"ב, עמ' 344.

¹⁷ חוקי א"י, כרך ב', פרק צ"ב, עמ' 807.

¹⁸ חוקי א"י, כרך ב', פרק קמ"א, עמ' 1302.

תחילת התקופה הקובעת והנמצאים ביום תחילת התקופה הקובעת בידי סוחר כמלאי לצורך עסקו.

(ד) על יחב המגן לפי סעיף קטן (ג) יחולו הוראות פקודת המכס ופקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, וחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949, והתקנות שהותקנו על פיהם כאילו היה יחב המגן מכס לפי פרטים 197 ו-202 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937.

(ה) כל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בפקודת הטבק, בפקודת המכס, בפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, ובחוק מסי מכס ובלו (שינוי תעריף), תש"ט-1949.

(ו) כל הזכאי לפטור או להנחה ממכס או ממס בלו על סוגריות, טבק מקטרת, טומבק, טבק הרחה וסיגרים, יהיה זכאי להם גם לגבי יחב המגן.

38. (א) יחב מגן של 50 פרוטות לק"ג יוטל על גז נפט מעובה, שיובא לישראל בתקופה הקובעת, למעט גז כאמור המשמש לייצור אמרניאק.

יחב מגן על גז

(ב) על יחב מגן לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת המכס, ופקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, והתקנות שהותקנו על פיהן כאילו היה מכס שהוטל על פי פרט 579א (ב) לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, וכל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בפקודות האמורות.

(ג) אדם הפטור מתשלום מכס על גז נפט מעובה יהיה פטור מתשלום יחב מגן לפי סעיף זה.

39. (א) יוטל יחב מגן על חשבונות של צריכת חשמל לפי קריאת מונים בתקופה המתחילה ביום כ"ב בסיון תשט"ז (1 ביוני 1956) והמסתיימת ביום א' בסיון תשי"ז (31 במאי 1957).

יחב מגן על צריכת חשמל

(ב) יחב המגן יהיה 20% מאותו חלק של הסכום המשתלם על ידי הצרכן העולה על 2.500 לירות לחודש. אולם שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות הוראות בדבר הגדלת הסכום האמור, אם מונה אחד משמש מספר צרכנים לפי חוזה הספקה אחד; תקנות לפי סעיף קטן זה יותקנו באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ג) יחב המגן לפי סעיף זה לא יחול על צריכת חשמל למטרות אלה:

- (1) מאור למשרדי הממשלה, לתחנות כלי רכב, לבתי מכס ונמלים, למשרדים של רשויות מקומיות, למוסדות חינוך ותרבות כפי שנקבע בתקנות, לבתי תפילה, ליישובות, לבתי חולים, לבתי מחסה, לבתי תעשייה ובתי מלאכה, להארת רחובות ולולים ולתאורה לצרכי בטחון לפי הוראת שלטונות הבטחון;
- (2) חימום לצרכי תעשייה, למדגרות ולאומנות;
- (3) מאור למקומות הספקה של הצבא;
- (4) כוח לתעשייה, לתעשייה זעירה, למלאכה ולהשקאה;
- (5) שאיבה להספקת מים.

(ד) יחב המגן לפי סעיף זה ישולם על ידי הצרכן וייגבה על ידי מספק החשמל בשעת גביית התשלום בעד החשמל שסיפק.

(ה) צרכן חשמל חייב לשלם את יחב המגן הכלול בחשבונות במועד שנועד לתשלום אותו חשבון ודין אי תשלום יחב המגן כדין אי תשלום החשבון כולו. ואולם, אם הוברר כי שילם צרכן יחב מגן בסכום העולה על הסכום שהוא חייב בו יוחזר לו העודף במועד ובאופן שנקבעו בתקנות.

(ו) מספק שגבה יחב מגן לפי סעיף זה חייב לשלם למנהל במועד שנקבע בתקנות את סכום יחב המגן שגבה ולהגיש לו באותו מועד דין וחשבון כפי שנקבע בתקנות.

יהב מגן על
מכשירי חשמל

40. (א) יהב מגן של 10% מהשווי יוטל על מקררים חשמליים, מכשירי רדיו ועל מכשירי חשמל המפורטים בפרטים 429, 435, 435 ו-435 לתוספת לפקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, כתקפם ביום תחילתו של חוק זה, שהובאו לישראל בתקופה הקובעת, או שהובאו לישראל לפני התקופה הקובעת ושוחררו מפיקוח המכס בתקופה הקובעת.

(ב) על יהב מגן לפי סעיף קטן (א) יחולו הוראות פקודת המכס, פקודת תעריף המכס והפטורים, 1937, והתקנות שהותקנו על פיהן כאילו היה מכס שהוטל על פי אותם חיקוקים, וכל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בחיקוקים האמורים.

(ג) כל הזכאי לפטור או להנחה ממכס על מקררים חשמליים, מכשירי רדיו ומכשירי חשמל כאמור יהיה זכאי להם גם לגבי יהב המגן.

יהב מגן על
מכונות פרטיות

41. (א) אדם המחזיק ביום מן הימים שבתקופה הקובעת במכונת פרטית וחייב עליה באגרת רשיון להחזקת רכב לפי תקנות התעבורה¹⁹, ישלם יהב מגן בשיעורים אלה:

כשתפוסת הבוכנות היא בסמ"ע	למכונת ישנת ייצורה עד סוף שנת 1940	למכונת ישנת ייצורה מתחילת שנת 1941 עד סוף שנת 1948	למכונת ישנת ייצורה מתחילת שנת 1949 עד סוף שנת 1952	למכונת ישנת ייצורה מתחילת שנת 1953 ואילך
עד 1000	10 לירות	24 לירות	30 לירות	60 לירות
1001 עד 2000	20 לירות	36 לירות	46 לירות	90 לירות
2001 עד 4500	30 לירות	48 לירות	60 לירות	110 לירות
4501 ומעלה	50 לירות	70 לירות	90 לירות	160 לירות

(ב) כל מונח בסעיף זה – כמשמעותו בפקודת התעבורה²⁰ ובתקנות שהותקנו על פיה.

(ג) יהב המגן לפי סעיף זה ישולם במועד ובאופן שנקבעו בתקנות, ודין אי תשלומו כדין אי תשלום אגרת רשיון המכונת.

(ד) אדם שחלול עליו הוראות תקנה 107א (א) לתקנות התעבורה יהיה פטור מיהב מגן לפי סעיף זה.

פטור לבני
אדם מסויימים

42. יהב מגן לפי סעיפים 32, 39 ו-41 לא יוטל על מוסד של ארגון האומות המאוחדות או של ארגון סיוע בינלאומי המוכר על ידי הממשלה, נציגות דיפלומטית או קונסולרית של מדינת חוץ, נציג דיפלומטי או קונסולרי של מדינת חוץ או פקיד המועסק על ידי נציגות כאמור, שהם אזרחי חוץ ואינם עוסקים בכל עסק או מקצוע אחר ושהוכרו לצורך סעיף זה על ידי שר החוץ.

פרק רביעי : הוראות שונות

43. פקודת המסים (גביה)²¹, למעט סעיף 12, תחול על גביית כל סכום שחייבים בו לפי הפרק השני וסעיפים 47 ו-48.

44. הוראות סעיף 61 לפקודה יחולו על מסמכים הניתנים לשם ביצוע הפרק השני בשינויים המחזייבים לפי הענין.

¹⁹ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2237.

²⁰ חוקי א"י, כרך ב', פרק כ"ח, עמ' 1271.

²¹ חוקי א"י, כרך ב', פרק ק"ו, עמ' 1374.

45. על אף האמור בכל דין, רשאי המנהל לדרוש מכל עובד ציבורי, למעט עובד החייב לשמור סוד לפי פקודת הסטטיסטיקה, 1947²², לפי חוק בנק הדואר, תשי"א—1951²³, או לפי חוק בנק ישראל, תשי"ד—1954²⁴, למסור לו כל ידיעה וכל מסמך הדרוש לו, לדעתו, לשם ביצוע חוק זה.
46. כל הידיעות שיימסרו למועצה, למנהל או לוועדת ערר לצורך ביצוע הפרק השני, יהיו סודיות ולא יגלה אדם כל ידיעה ולא יראה כל מסמך שנמסרו לו בקשר עם ביצוע חוק זה. העובר על הוראות סעיף זה, דינו — מאסר ששה חדשים או קנס 2500 לירות או שני הענשים כאחד.
47. כל כתב התחייבות שניתן או שנועד לועד הציבורי לקרן המגן או למי שפעל מטעמו, מועבר בזה למנהל, ורשאי המנהל לגבותו כאילו היו חייבים בתשלום ההתחייבות לפי חוק זה, וכל התחייבות שנגבתה כאמור דינה כתשלום תרומה לועד הציבורי לקרן המגן.
48. כל אדם שגבה תרומות לועד הציבורי לקרן המגן בדרך של ניכוי ממשכורת או בדרך אחרת, וכן כל אדם ששולמו לו כספים אשר נועדו לועד הציבורי לקרן המגן ולא העבירם לתועלתם, חייב להעבירם למנהל.
49. כל הצהרות או הודעות הנשלחות לצורך ביצוע חוק זה מותר לשלחן בדואר חינוך, כשהן מסומנות בציון "יהב-מגן".
50. על כל מינוי והרשאה לפי חוק זה תפורסם הודעה ברשומות, ותקפם מיום פרסומם ברשומות.
51. שר האוצר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, בהתייעצות עם המועצה, להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.
52. תחילתו של חוק זה ביום י"ג בסיון תשט"ז (23 במאי 1956).

רשימת ידיעות

שמירת סוד

העברת
התחייבויות
שניתנו לועד
הציבורי

העברת כספים
שנכבו — למנהל

משלוח בדואר
חינם

הודעות בדבר
מינויים

ביצוע

תחילה

לוי אשכול
שר האוצר

דוד בן-גוריון
ראש הממשלה

יצחק בן-צבי
נשיא המדינה

²² ע"ר 1947, תוס' 1 מס' 1604, עמ' 144.
²³ ס"ח 79, תשי"א, עמ' 219.
²⁴ ס"ח 164, תשי"ד, עמ' 192.